

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Fuga Andrei xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.03.2020 – 08.02.2021;

Instanța de apel: 31.03.2021 – 22.06.2021;

Instanța de recurs: 14.09.2021 – 15.03.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Central din 08 februarie 2021, Fuga Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.190 alin.(1) Cod penal, (epizodul Oștinaru Iurie) fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30 000 lei;

- art.190 alin.(1) Cod penal, (epizodul Stelea Valentin) fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 30000 lei.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Fuga Andrei i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 850 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 42 500 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Fuga Andrei, având intenția însușirii prin înșelăciune a bunurilor altei persoane și urmărind scopul de profit, în luna mai 2018, data precisă ne fiind stabilită de organul de urmărire penală, s-a înțeles în or. Edineț cu Oștinaru Iurie precum să-i vopsească automobilul de model „Mercedes-Benz W140” cu n/î xxxx contra sumei de 500 euro. Astfel, peste 3 zile de la data când s-a înțeles cu Fuga Andrei, care de la bun început nu a avut intenția să-i vopsească ultimului automobilul, a pretins de la Oștinaru Iurie să procure un automobil de model similar de la Stelea Valentin la prețul de 450 euro, cu scopul de a schimba piesele de la automobilul

procurat la automobilul lui Oștinaru Iurie, la care ultimul a fost de acord și i-a transmis lui Fuga Andrei suma de 450 euro, ca consecință Fuga Andrei nu a schimbat careva piese de la automobilul procurat la automobilul lui Oștinaru Iurie. În aceeași lună, adică în luna mai 2018, ziua ne fiind stabilită de organul de urmărire penală, Fuga Andrei s-a întâlnit repetat cu Oștinaru Iurie la stația PECO „Tirex” din or. Edineț, unde Fuga Andrei urmărind în continuare scopul de profit și neavând în continuare intenția de a repara automobilul lui Oștinaru Iurie, i-a solicitat lui Oștinaru Iurie suma de încă 450 euro pentru a procura materiale în vederea vopsirii automobilului, la care Oștinaru Iurie în perioada iunie - august 2018, i-a transmis suma dată. Astfel, din luna mai 2018 până în luna august 2019 Fuga Andrei, însușind de la Oștinaru Iurie suma de 900 euro, nu a reparat automobilul ultimului și astfel nu și-a onorat obligațiile, însă mai mult ca atât, profitând de faptul că Oștinaru Iurie i-a încredințat automobilul dat cu scopul de a-l vopsi, Fuga Andrei urmărind în continuare scopul de profit, în această perioadă a dezasamblat automobilul lui Oștinaru Iurie, de unde a însușit următoarele bunuri, și anume: roata de rezervă la prețul de 2 000 lei, cricul la prețul de 500 lei, acumulatorul la prețul de 2 000 lei, elementele decorative la prețul de 600 lei, farurile la prețul de 2 000 lei, cauzându-i astfel părții vătămăte un prejudiciu material considerabil în sumă de 28 830 lei.

Tot el, Fuga Andrei, continuând activitatea sa criminală, având intenția însușirii prin înșelăciune a bunurilor altei persoane și urmărind scopul de profit, în toamna anului 2018, data precisă ne fiind stabilită de organul de urmărire penală, a venit pe teritoriul SRL „Hermes-Trans” din or. Edineț, unde s-a apropiat de tatăl lui Stelea Valentin Iurie pe nume Stelea Iurie și, prezentând ca adevărată o faptă mincinoasă precum că a discutat cu Stelea Valentin, fapt ce nu corespundea realității, precum că ultimul i-a permis să ia de pe teritoriul SRL „Hermes-Trans” remorca-platformă de model „BLYSS” cu n/î xxxx care aparține lui Stelea Valentin, estimată la costul de 1800 euro, după care primind acceptul lui Stelea Iurie, cu toate că nu a existat acordul lui Stelea Valentin, Fuga Andrei a luat remorca în cauză și a plecat într-o direcție necunoscută, nerestituind-o până în prezent, ca consecință a însușit-o necunoscându-se locul aflării acesteia.

Ulterior, Fuga Andrei, continuând intenția unică și scopul său de însușire prin înșelăciune a bunurilor lui Stelea Valentin, sub pretextul că nu-i poate restitui remorca-platformă de model „BLYSS” cu n/î xxxx și nici echivalentul bănesc al acesteia, i-a propus lui Stelea Valentin să-i vopsească automobilul ultimului de model „Mercedes-Benz S300” cu n/î xxxx, luând costul serviciilor sale de vopsire a automobilului dat la suma de 900 euro, și anume, Stelea Valentin urma să-i scadă suma de 900 euro din costul remorcii-platforme sus indicate. Astfel, Stelea Valentin în luna ianuarie 2019 i-a predat lui Fuga Andrei automobilul de model „Mercedes-Benz S300” cu n/î xxxx, însă ultimul neavând intenția de a repara automobilul dat, pe care și până în prezent nu i l-a reparat, profitând de faptul că Stelea Valentin i-a încredințat automobilul cu scopul de a-l vopsi, Fuga Andrei urmărind în continuare scopul de profit l-a dezasamblat și a însușit husa de la aripi din spate dreapta la prețul de 1 000 lei, 100 litri de motorină la prețul de 1 700 lei și acumulatorul la prețul de 2 400 lei, cauzându-i astfel părții vătămăte un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 39 560 lei.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Fuga Andrei să fie achitat, deoarece în acțiunile lui, persistă relații civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, a fost

respins ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Fuga Andrei în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.190 alin.(1) Cod penal, calificarea faptelor fiind corectă precum și măsura de pedeapsă.

Instanța de apel a conchis că deși inculpatul neagă comiterea faptelor imputate, soluția primei instanțe privind vinovăția acestuia în comiterea infracțiunilor de escrocherie, se bazează pe elementele de fapt dobândite din declarațiile părților vătămate Oștinaru Iurie, Stelea Valentin, a martorului Stelea Iurii, precum și din probele scrise ale cauzei penale, verificate și în ședința instanței de apel suplimentar, care sunt: procesul-verbal privind constatarea unei bănuieli rezonabile cu privire la infracțiune în cadrul examinării materialului înregistrat în R-2 cu nr. 2938 din 05.08.2019 (f.d.5, vol. I); plângerea de la Stelea Valentin din 06.08.2019 prin care a solicitat tragerea la răspundere a lui Fuga Andrei (f.d.6, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului cu tabel fotografic din 09.08.2019 (f.d.10-12, vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului cu tabel fotografic din 10.09.2019 (f.d.24-32, vol. I); ordonanța de ridicare din 04.11.2019 (f.d.37, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 04.11.2019, prin care de la Fuga Andrei a fost ridicate obiectele scoase de la automobilul de model „Mercedes W140” c/î xxxx (f.d.38, vol. I); procesul-verbal de confruntare între Stelea Valentin și Fuga Andrei din 30.12.2019 (f.d.59-63, vol. I); procesul-verbal de confruntare între Stelea Iurie și Fuga Andrei din 30.12.2019 (f.d.64-65, vol. I); ordonanța privind conexarea dosarelor de urmărire penală într-o procedură unică din 30.02.2020 (f.d.71, vol. I); plângerea de la Oștinaru Iurie din 05.08.2019, prin care a solicitat tragerea la răspundere penală a lui Fuga Andrei (f.d.78 vol. I); proces-verbal de cercetare la fața locului cu tabel fotografic din 20.08.2019 (f.d.82-86 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului model „Mercedes W140” cu n/î BR AV 055 și planșa fotografică din 10.09.2019 (f.d.93-98, vol. I); procesul-verbal de confruntare între Oștinaru Iurie și Fuga Andrei din 30.12.2019 (f.d.123-126, vol. I).

Instanța de apel a considerat că probele respective administrate în cauză, cercetate în ședința primei instanțe, verificate suplimentar în ședința instanței de apel și apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului Fuga Andrei de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.190 alin.(1) Cod penal, susținând în acest sens concluzia primei instanțe.

La acest capitol instanța de apel a ajuns la concluzia că nu există dubii în ce privește existența tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, în acțiunile inculpatului Fuga Andrei, iar faptul că inculpatul nu-și recunoaște vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate a fost considerat de instanță drept o metodă de apărare, dar aceasta se combate prin cumulul de probe administrat.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a respins argumentele apărării cu privire la achitarea inculpatului, deoarece probele cercetate în ședința de judecată dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Referitor la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului, instanța de apel a reținut în acest sens că soluția primei instanțe este una corectă, justificată și întemeiată, care a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior nu a mai fost în conflict cu legea (f.d.120, vol. I), la locul de trai se caracterizează pozitiv (f.d.118, vol. I), vina nu a

recunoscut-o, ce țin de gravitatea faptelor penale, care în temeiul art.16 alin.(3) Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, motivul săvârșirii infracțiunii, atitudinea societății față de pedeapsa penală ce urmează a fi stabilită inculpatului pentru faptele săvârșite, corect stabilindu-i inculpatului pedeapsa sub formă de amendă în limitele articolului incriminat.

5. Avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Fuga Andrei să fie achitat.

În dezvoltarea argumentelor recursului, apărarea susține că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, expunându-se evaziv și neclar, fără a examina chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Susține apărarea că, fapta inculpatului nu întrunește elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, iar vinovăția acestuia nu a fost demonstrată, or, declarațiile părților vătămate și ale martorului, urmau a fi apreciate critic.

La fel, recurentul menționează, că în acțiunile inculpatului persistă relații civile.

6. Procurorul a depus referință la recursul ordinar declarat de partea apărării, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs, astfel că decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, se atestă că apărarea invocă temeiurile pentru declararea recursului prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, însă, în esență, are o poziție unică pentru care pledează în recurs, și anume invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată, că aceste erori de drept nominalizate de către recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe

care se întemeiază soluția pronunțată, dispozitivul fiind expus clar, iar careva erori grave de fapt care ar fi afectat soluția instanței, nu s-au stabilit.

Astfel, potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, stabilesc că decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit notează că motivarea unei hotărâri reprezintă un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că apărarea critică modalitatea de apreciere a probelor de către instanța de apel, însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Colegiul penal apreciază ca fiind declarative afirmațiile apărării prin care se susține că instanța de apel nu a luat în considerare argumentele susținute în cererea de apel. Aceasta deoarece, verificând minuțios decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, Colegiul penal ajunge la concluzia că partea apărării a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat.

De asemenea, Colegiul penal atestă, că respectând prevederile art.101 alin.(3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului, ci coroborându-le, le-a analizat în ansamblu lor, apreciind just că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală și a-i incrimina lui Fuga Andrei săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței.

De altfel, Colegiul penal subliniază, că versiunea prezentată de către apărare asupra probelor puse la baza condamnării inculpatului, nu poate constitui temei de admitere a recursului, or, la etapa judecării recursului instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond.

Din atare considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la

presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunilor incriminate.

Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul penal notează și faptul, că apărarea invocă temeiul de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, pretinzând că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal lărgit subliniază următoarele.

Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Argumentele recurentului, prin care se invocă că în acțiunile inculpatului nu sunt întrunite elementele infracțiunii, deoarece materialele cauzei penale nu conțin probe care să dovedească vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, nu și-a găsit confirmare, deoarece probele acumulate și examinate de instanțele ierarhic inferioare au fost apreciate potrivit prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, ajungând la concluzia corectă că inculpatul Fuga Andrei a comis infracțiunile prevăzute de art.190 alin.(1), 190 alin.(1) Cod penal.

Probatoriul administrat confirmă pe deplin existența și săvârșirea de către inculpat a infracțiunilor reținute în sarcina lui, atât sub aspectul laturii obiective, cât și a celei subiective, deoarece escrocheria ca formă de sustragere a averii se caracterizează prin dobândirea ilicită a averii prin înșelăciune sau abuz de încredere a proprietarului. În cazul respectiv este indicele cert al escrocheriei este transmiterea benevolă inculpatului Fuga Andrei de către victimele Oștinaru Iurie și Stelea Valentin a banilor pentru reparație și a automobilelor de la care a însușit piesele, combustibil - săvârșit prin înșelăciune și abuz de încredere și anume că Fuga Andrei va repara mijloacele de transport.

La acest aspect se va reține că în acțiunile inculpatului este latura subiectivă care se caracterizează prin intenții directe cu caracter de profit, deoarece cert s-a constatat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre însușirea averii (piesele auto, banii).

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția inculpatului, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Prin urmare, argumentele recurentului, precum că în acțiunile inculpatului persistă relații civile, sunt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către acesta nu echivalează cu achitarea lui, deoarece există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția lui în săvârșirea infracțiunilor imputate.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit ține să menționeze, că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, corect a ajuns la concluzia că faptele inculpatului Fuga Andrei, în acest sens, întrunesc toate elementele constitutive ale infracțiunilor de escrocherie , soluție care este descrisă la pct. 4.1. ale acestei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară.

În cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrăjurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să

utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997; Garcia Ruiz c. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*).

Totodată, Colegiul penal notează că recurentul indică în textul recursului și temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, însă din analiza conținutului recursului se atestă că acesta a fost indicat declarativ, recurentul nu a motivat recursul sub aspectul temeiului de casare invocat, nefiind specificate care ar fi acele prevederi legale în care urmau a fi încadrate juridic *faptele greșit calificate* în opinia recurentului de către instanța de apel.

Astfel, în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu poate examina posibilitatea modificării încadrării juridice a faptelor incriminate inculpatului de către instanțele de fond, deoarece instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Ori, conform art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit ține să accentueze, că potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, fiind enumerate 16 temeiuri de recurs, iar potrivit alin.(2) temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Colegiul penal lărgit atestă, că la momentul pronunțării de către instanța de apel a deciziei la data de 22 iunie 2021 în privința inculpatului Fuga Andrei, instanța de apel a examinat apelul avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului, care a solicitat achitarea inculpatului Fuga Andrei pe motiv că nu au fost acumulate suficiente probe care ar confirma vinovăția acestuia, apel care a fost susținut de către Fuga Andrei.

În recursul depus de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului la 12 august 2021, de asemenea se invocă numai faptul condamnării neîntemeiate, în opinia apărării, a lui Fuga Andrei, Colegiul penal, după cum este indicat supra, neconstatând careva erori la judecarea cauzei.

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel instanța de apel n-a comis careva erori de drept, care ar duce la casarea deciziei pronunțate în speță, mai mult aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 nu a constituit obiect de examinare în instanța de apel, a cărei decizie este definitivă și executorie.

În aceste condiții Colegiul penal lărgit consideră că aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, publicată și intrată în vigoare la 31.12.2021 în această speță nu poate avea loc la etapa recursului ordinar, urmând a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 469-472 Cod de procedură penală.

Prin urmare Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, cu menținerea deciziei atacate.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală în privința lui *Fuga Andrei xxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 21 aprilie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie

15 martie 2022

mun. Chișinău

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin. (7), 340. alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe **Fuga Andrei xxxx**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2022, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Fuga Andrei xxxx**, cu menținerea deciziei atacate.

2. Am semnat decizia conform prevederilor art. 339 alin. (7) Cod de procedură penală, dar nu am fost de acord cu motivarea și soluția adoptată și am propus o altă soluție, potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, și anume:

"De admis recursul ordinar declarat de către avocatul Baban Nicolae în numele inculpatului Fuga Andrei, de casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe Fuga Andrei xxxx, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată".

3. Pentru a fi mai succint, susțin în tot ce este indicat în partea introductivă și în pct. 1-6 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2022, nr. 1ra-1945/2021, în prezenta cauză.

4. Cu motivarea și soluția adoptată în speța dată nu sunt de acord, din următoarele considerente.

Accept constatarea vinovăției inculpatului Fuga Andrei în baza mijloacelor de probă examinate de prima instanță, la fel consider că și calificarea acțiunilor inculpatului este corectă în baza art. 190 alin. (1), 190 alin. (1) Cod penal în episoadele cu părțile vătămate Oștinaru Iurie, Stelea Valentin, dar nu accept ignorarea prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, care a intrat în vigoare la 31.12.2021 (în continuare Legea nr. 243), în speța dată.

Potrivit art. 107 alin. (1) Cod penal, *"amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei"*.

În explicarea detaliată a acestei noțiuni, urmează să menționez că, prin lege organică, se stabilesc infracțiunile pentru care se acordă amnistia, condițiile și limitele de incidență ale acesteia, în Codul penal fiind enumerate efectele amnistiei, în raport cu momentul apariției acesteia (înainte de condamnare ori după condamnarea făptuitorului), iar în Codul de procedură penală sunt prevăzute dispoziții, referitoare la procedura aplicării amnistiei și la consecințele procesuale ale acesteia.

Consecințele produse de actul amnistiei conduc la înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei sau, după caz, alte consecințe ale condamnării, pentru faptele săvârșite anterior apariției actului de clemență. Amnistia dobândește un caracter mixt, ea operând

numai in rem (cu privire la anumite infracțiuni) și in personam (relativ doar la persoanele care întrunesc condițiile legii).

Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 243 are, prin excelență, efect retroactiv, aplicându-se infracțiunilor săvârșite până la adoptarea actului de amnistiere.

Prin urmare, reieșind din cele stipulate în art. 2 din Legea nr. 243, în cazul în care persoana, în privința căreia se judecă cauza penală, întrunește condițiile stabilite în aceeași lege și nu cad sub incidența art. 6, este pasibilă de a i se aplica actul amnistiei, dacă infracțiunea a fost comisă până la data de 24 decembrie 2021, pentru care Codul penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 sau Codul penal, aprobat prin Legea R.S.S. Moldovenești din 24 martie 1961, prevede, în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoarea, pe un termen de 7 ani.

Procedura de aplicare a amnistiei față de persoanele inculcate este reglementată de art. 2 din Legea nr. 243, unde se indică expres că procesul penal încetează la faza de judecare a cauzei, dacă sunt întrunite condițiile expuse în prezenta lege.

Faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar.

Potrivit practicii judiciare constante a Curții Supreme de Justiție, persoana, la faza judecării cauzei, se consideră ca având statut de inculpat, până când nu epuizează toate căile ordinare de atac.

Am rezultat asupra acestei conchideri, reieșind din aceea că, potrivit dispoziției art. 7 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată. Mai mult ca atât, în Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 16 aprilie 2010 se consemnează că, în Republica Moldova, dreptul intern și cel internațional reprezintă un tot întreg, o structură unitară. Așadar, în categoria actelor normative se includ și normele internaționale, la care Republica Moldova este parte. Având în vedere că, prin interpretarea prevederilor Convenției Europene, jurisprudența CtEDO face parte din dreptul accesoriu la tratatul internațional (soft law), ea devine parte a dreptului intern. De aici, modificarea jurisprudenței CtEDO echivalează cu modificarea actelor normative interne.

Pe cale de consecință, se evidențiază că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în statuările expuse în hotărârile sale, a menționat expres că persoana nu poate fi considerată că are statut procesual de condamnat, până când nu va epuiza toate căile ordinare de atac, iar hotărârea în privința sa va deveni irevocabilă, în sensul art. 4 din Protocolul 7 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea în acest sens cauza Nikitin c. Rusiei, hotărârea din 20 iulie 2004, paragraf. 35-37).

Hotărârea judecătorească irevocabilă în procedura penală, care nu poate fi contestată prin exercitarea unei căi ordinare de atac, urmează a fi diferențiată de cea definitivă, care poate fi atacată printr-o cale ordinară de atac.

Astfel, deși orice hotărâre irevocabilă este definitivă, nu orice hotărâre definitivă este și irevocabilă.

În acest context, este relevant de a reține că o hotărâre judecătorească, care nu mai este susceptibilă niciunei căi de atac ordinare sau care nu mai este susceptibilă căilor de atac, din cauză că acestea au fost epuizate sau termenele de exercitare ale acestora au expirat, este irevocabilă (nu poate fi re judecată de nicio jurisdicție, cu excepția unor cazuri excepționale).

O astfel de hotărâre dobândește putere de lucru judecat (res judecata).

Din atare considerente, până la devenirea hotărârii judecătorești irevocabile, orice instanță ordinară este în drept, în baza art. 2 din Legea nr. 243, să aplice actul amnistiei față de inculpat și să pronunțe o hotărâre de încetare a procesului penal, pe cauza penală.

În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, încetarea procesului penal are loc cu acordul scris al persoanei inculpate, în temeiul art. 2 al Legii nr. 243.

În atare situație, instanța de judecată va pune în discuție solicitarea inculpatului, privind încetarea procesului penal, după care se va retrage în camera de consiliu și va adopta o sentință de încetare a procesului penal. În cazul dat, la adoptarea hotărârii de încetare a procesului penal, nu se analizează probatoriul.

În cazul în care inculpatul refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) și (3) din art. (2) din Legea nr. 243, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

Am propus dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în speța dată pentru a da posibilitate tuturor participanților la proces să se expună asupra aplicării Legii nr. 243, plus să mai aibă și o cale de atac ordinară (recursul ordinar) dacă nu vor fi de acord cu soluția, prin ce ar fi respectate prevederile art. 6 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adică dreptul părților la un proces echitabil.

Astfel, constat că în speța dată urma a fi pusă în discuție aplicarea Legii nr. 243 în privința inculpatului Fuga Andrei, deoarece nu văd interdicții la aplicarea Legii nr. 243 în privința acestuia, pentru ce am propus o altă soluție a deciziei instanței de recurs ordinar, indicată în pct. 2 a prezentei Opinii separate, dar ceilalți judecători ai Colegiului penal lărgit au considerat că inculpatul Fuga Andrei a căpătat statut de condamnat după decizia instanței de apel, totodată, indicând în decizie cuvântul "inculpat" nu "condamnat" ce este în contradicție cu prevederile pct. 37 al Hotărârii CtEDO în cauza Nikitin vs Federația Rusă și cu Recomandarea nr. 97 din 09.02.2017 a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție privind aplicarea Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia, ce în viziunea mea nu putea fi acceptat, căci în astfel de circumstanțe, recursul ordinar devine o cale extraordinară de atac și după adoptarea deciziei instanței de apel, participanții la proces penal ar putea contesta hotărârile judecătorești la CtEDO, fără a trece calea ordinară de atac – recursul ordinar. Astfel, a fost ignorată aplicarea Legii nr. 243 în speța dată, cu ce nu sunt de acord.

Judecător

Timofti Vladimir